

גליונות לעיון בערשת השברע
ערוכיה בידי נחמה ליבוביץ - שנת השס עשרה
יו"ל ע"י מוסד תורה והשכלה למבוגרים ולנוער
הסתדרות נשי מזרחי באמריקה

כ"ך י"ז - ל"ג

תולדות (תשי"ז)

עיון גם גליון תולדות תשי"ד!

א. מדברי המדרשים:

1. ט"ז ויאמר אבימלך אל יצחק: לך מעמנו כי עצמת ממנו מאד.
בראשית רבה ט"ד: אמר לו אבימלך: כל עצמות שעצמת, לא ממנו היו לך?
ולשעבר היה לך חד קיוקיה (כבש אחד), כדון אית לך קווקייה סגין!
(ועכטו יש לך כבשים הרבה!)

(א) במה סוטה המדרש מן הפרוט הרגיל שבפסוקנו?
ועיון רט"י ל"ח כ"ו ד"ה צדקה; ד"ה ממני!

(ב) במה דומה טענת הפלסטים כאן לפי פרוט המדרש לטענת בני לבן
(בראשית ל"א א') וכיצד אפשר להוכיח פה ושם שהטענה טענת סקר?

(ג) הטוה גליון עקב תשי"ד ד.

(ד) במה דומה הדרך הדרטנית סט לדרך המדרש כאן?
האם המ"מ של ממנו בפסוקנו - לפי המדרש - היא כמ"מ של "מכל מלמד
הטבלת" (תהלים קי"ט צ"ט)?

2. כ"ט כאשר לא נגענו וכו' וכאשר עשינו עמך רק טוב.
בראשית רבה ט"ד י': יהושע בן חנניה גזרה מלכות הרעעה (רומי)
שיבנה בית המקדש. הוסיבו פפוס ולוליאנוס (= שני אחים שנהרגו אח"כ
על קדוש ה' בלוד) טרפזיון (=טולחנות) מעכו עד אנטוכיא והיו מספקין
לעולי גולה כסף וזהב וכל צרכם. הלכו הכותים הללו ואמרו: "ידע המלך,
אשר אם עיר מרדנית זו תתבנה וחומותיה תתבצרנה - "מנדה בלוד הלך מס
רכוס, מס גלגולת) לא יתנון. (עזרא ד' י"ג) אמר להם: "מה אעשה, כבר
גזרתי". אמרו לו: "שלח אמור להם: או שיטנו מקומו של הבית או שיוסיפו
עליו חמט צמות או שיפתחו - ומאליהם יחזרו בהם."
והיה כל העם כנוס בבקעת בית רמון. כיון שהגיע כתב המלך, התחילו
בוכים. בקטו למרד במלך. אמרו: "יעול חד בר נטא חכימא ויטדן דבורא
(ויטקיס הצבור). "אמרו: "יעול ר' יהושע בן חנניה, דהוא אסכולוסטיקא
דאורייתא (מלומד בתורה).
נכנס ר' יהושע בן חנניה ודרש: ארי סרף סרף ועמד עצם בגרונו.
אמר: כל דמתי מפיך ליה (כל מי שיבא ויוציאו) אנא יהיב ליב אנרא
(=אתן לו סכר).

בא קורא מצרי סמקורו ארוך, נתן מקורו לתוך פיו של אריה, והוציא
את העצם. אמר לארי: "תן לי שכר". אמר לו הארי: "לך והיה מסתבח;
נכנסתי לפי הארי בטלום, ויצאתי בטלום - ואין לך שכר גדול מזה." כך
דיינו שנכנסנו לאומה זו בטלום ויצאנו בטלום.

1. לטם מה מביא מסדר מדרש רבה (וכן גם בילקוט) את ספור
הקורא המצרי דוקא בפרשת תולדות, ומהו הקסי בפסוקנו
טאותו הוא מיטב?

ב. טאלות ודיוקים ברט"י:

1. י"ג ד"ה כי גדל מאוד! טהיו
אומרים: זבל פרדותיו של יצחק
ולא כספו וזהבו של אבימלך.

א. מה קטה לו בפסוקנו?
בעל גור אריה מקטה: למה נקט רט"י
(וחז"ל טבעקבותיהם הוא הולך) "פרדות"
ולא לקחו כדוגמא זבל חמוריו או גמליו
כפי טהיו מוזכרים בעטרו של אברהם
אביו (כ"ה ל"ה) וכן בעטרו של יעקב
ל' מ"ג.

עיון דברים ט"ו י"ד ורט"ז טט

2. ט"ו ד"ה סתמום פלטתים: מפני
טאמרו: תקלה היא לנו מפני
הגיטות הבאות עלינו.
טמונון פלטתאי - לטון סתימה
ובלטון התלמוד: "מטמטם את הלב." bx. מה ראה רט"י למאר כאן את דברי אונקלוס

3. י"ז ד"ה בנחל גרר: רחוק מן העיר מה קטה לו?

ג. כ"א ויחפרו באר אחרת ויריבו גם עליה ויקרא טמה טטנה.
העמק דבר: אחרי טראו טעלה כידם לגזל הבאר בטענה בדויה, הוסיפו לגזל בלי
טענה - רק עמדו לטון.

מה הקסי בפסוקנו טאותו רצה ליטב?

טאלות המסומנות x קטות והמסומנות xx קטות ביותר, יענה כ"א לפי דרגתו.
טאלות וגם תשובות נא לטלוח לנחמה ליבוביץ, קרית מטה ירוסלים